

KOMPLEKSOWE BADANIE ZAPOTRZEBOWANIA OSÓB BEZROBOTNYCH NA FORMY DZIAŁALNOŚCI PUP W ŁOMŻY W ROKU 2018.

Cel i metoda realizacji badania

Celem badania było poznanie ogólnej sytuacji klientów urzędu pracy z uwzględnieniem ich własnej oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy, jak i swojej własnej aktywności zawodowej. Taka ocena mogłaby pozwolić na ustalenie głównych przeszkód, które utrudniają bezrobotnym powrót do życia zawodowego. Główne statystyki nie prezentują zbyt szczegółowo wielu zjawisk charakterystycznych dla poszczególnych grup osób bezrobotnych, stąd impuls do bardziej subiektywnej analizy, dzięki której możliwe będzie bardziej skuteczne i efektywne realizowanie zadań i celów względem osób bezrobotnych.

Badanie to ma również na celu pozyskanie argumentów niezbędnych w dyskusjach, rozmowach czy negocjacjach dotyczących tworzenia i realizacji programów pomocowych inicjowanych przez nasz urząd.

Szczegółowe cele badania to:

- określenie barier, na jakie napotykają bezrobotni zarejestrowani w PUP w Łomży,
- rodzaje aktywności osób bezrobotnych w trakcie poszukiwania pracy,
- określenie potrzeb szkoleniowych, edukacyjnych oraz innych mających wpływ na aktywność zawodową bezrobotnych,
- określenie form wsparcia, jakich oczekują bezrobotni ze strony PUP w Łomży.

Badanie osób bezrobotnych zostało zrealizowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży w miesiącach październik – grudzień 2018 r. Spośród 3423 zarejestrowanych osób bezrobotnych (stan na koniec grudnia 2018 r.) w badaniu udział wzięło 235 osób. Doboru respondentów dokonywali pracownicy CAZ m.in.: pośrednicy pracy, specjaliści ds. rozwoju zawodowego oraz doradcy zawodowi, podczas bieżącej obsługi klientów.

Tym samym wśród ankietowanych znalazły się:

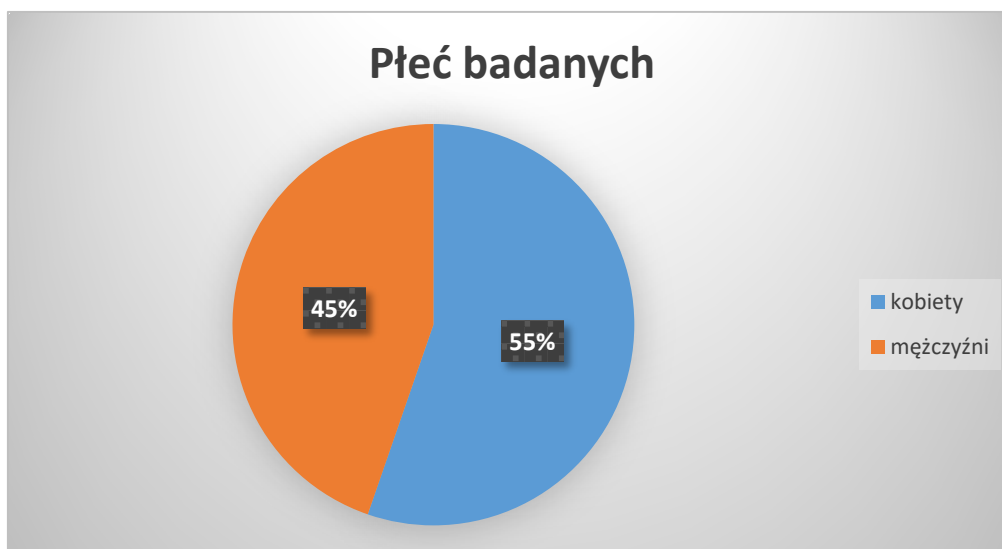
- osoby nowo zarejestrowane w PUP Łomża,
- osoby, które miały wyznaczony termin wizyty w PUP Łomża,
- osoby, które poza wyznaczonym terminem zgłosiły się do pracownika celem aktywnego poszukiwania zatrudnienia.

Zastosowaną metodą badawczą był dobór celowy. Badania nie są reprezentatywne, ponieważ nie odzwierciedlają dokładnej struktury zarejestrowanych osób bezrobotnych. Do

badania użyto narzędzia w postaci kwestionariusza ankiety, która składała się z 11 pytań oraz metryczki. Pytania były w większości zamknięte. Ankieta była anonimowa i wydawana osobom bezrobotnym podczas rozmowy z doradcą klienta. Badanie było dobrowolne.

Płeć i wiek badanych

W badaniu udział wzięło 55,3% kobiet i 44,7% mężczyzn. Podobne proporcje występują wśród osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży, większe bezrobocie występuje wśród kobiet, które stanowią 53,1 % ogółu zarejestrowanych.

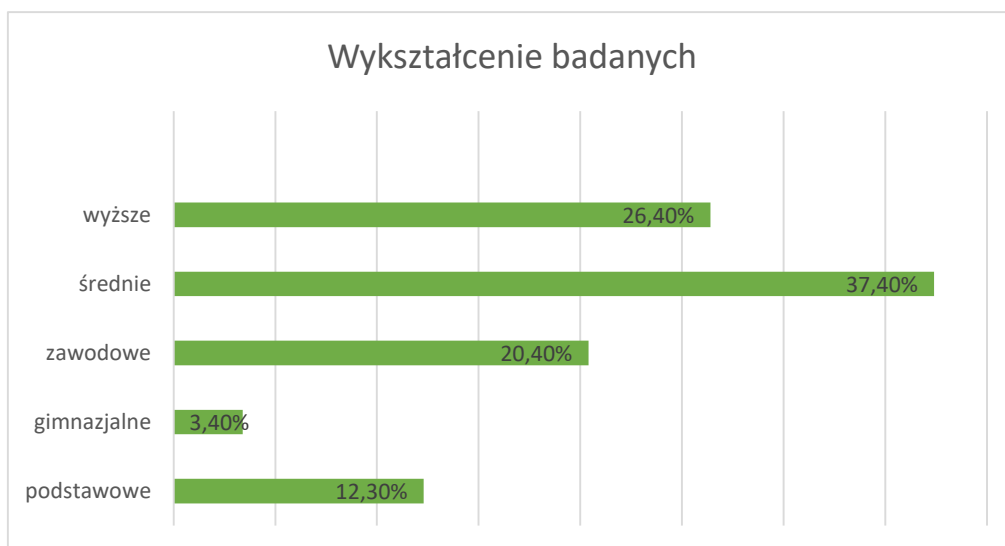
Udział respondentów w poszczególnych przedziałach wiekowych jest następujący: największy odsetek badanych to osoby do 30 lat / 41,3% /, osoby w wieku od 30 do 45 lat stanowiły 36,2 % badanych, natomiast respondenci którzy ukończyli 45 rok życia stanowili 22,5% badanych.

Wśród badanych bezrobotnych powyżej 45 roku życia – przeważali mężczyźni (29,5%), kobiety stanowiły 16,9%.

Ankiety wypełniło też 40,8 % kobiet do 30 roku życia i 41,9 % mężczyzn do 30 roku życia.

Wykształcenie

Największy odsetek ankietowanych posiada wykształcenie średnie (37,42%) i wyższe (26,4%). W następnej kolejności występują osoby z wykształceniem: zawodowym (20,4%), podstawowym (12,3%) i gimnazjalnym (3,4%).

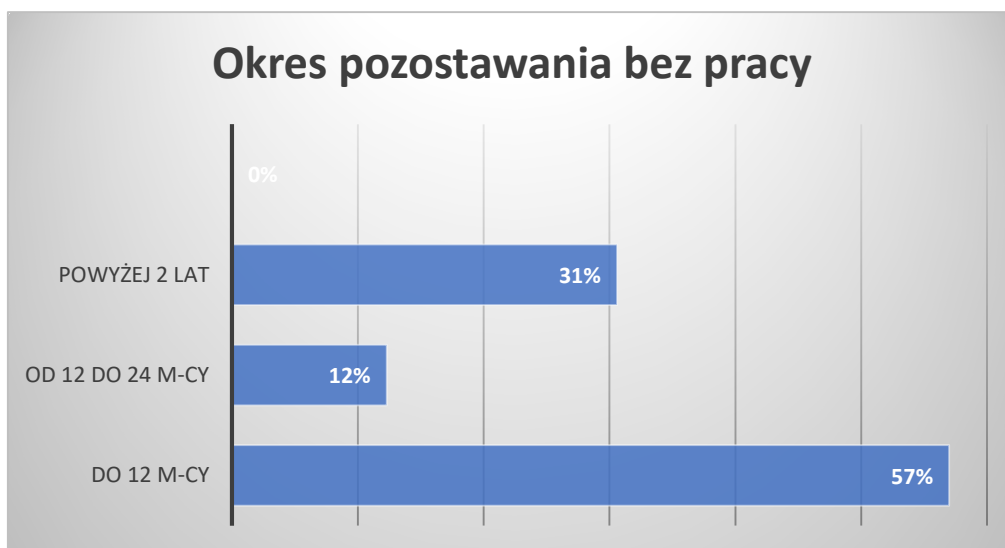

Wśród respondentów w wieku powyżej 45 roku życia – na równi po 35,8% badanych posiada wykształcenie zawodowe i średnie, następnie podstawowe (18,9%). 7,5 % badanych posiada wykształcenie wyższe, co odpowiada 4 osobom bezrobotnym, 1 osoba bezrobotna zakończyła edukację na poziomie gimnazjum / 1,9%/.

Wśród osób do 30 roku życia przeważa wykształcenie średnie (46,4%) i wyższe (28,9%). Wykształcenie zawodowe posiada (14,4%) badanych, gimnazjalne i podstawowe na równi po (5,2 %).

Czas pozostawania bez pracy.

Kolejną zmienną jest okres pozostawania bez pracy. W tej kategorii zdecydowanie dominują osoby pozostające bez zatrudnienia przez okres do 12 m-cy, które stanowią 57 %. Osoby te biorąc pod uwagę definicję zgodną z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, nie posiadają statusu osoby długotrwale bezrobotnej. 43 % badanych osób stanowią długotrwale bezrobotni analizowani w dwóch grupach: pozostający bez pracy przez okres od 12 do 24 m-cy oraz powyżej 24 miesięcy.

Analizując badanie ankietowe należy stwierdzić, że wśród osób najkrócej pozostających bez pracy tj. przez okres do 12 m-cy znajdują się: osoby z wyższym wykształceniem /66,1%/, bezrobotni do 30 roku życia / 70,1% /, mężczyźni /72,4%/, miejsce zamieszkania w odniesieniu do tej zmiennej nie ma większego znaczenia /miasto 57,9%, wieś 55,3%. Natomiast większość respondentów pozostających bez pracy dłużej niż 24 miesiące to osoby z wykształceniem gimnazjalnym /50%, podstawowym /44,8%, w wieku powyżej 45 roku życia /43,4%/ , kobiety /38,5% i podobnie jak wyżej miejsce zamieszkania nie ma znaczenia dla faktu długotrwałego pozostawania bez pracy: miasto /30,8%/, wieś /30,3%/.

Przeszkody w podejmowaniu pracy

Poniższa analiza zawiera opinie badanych na temat tego, co w znacznym stopniu utrudnia im znalezienie pracy. Aby skonkretyzować wybór beneficjenci mogli wybrać jedynie trzy najistotniejsze bariery. Spośród wymienionych trudności przeważały: brak ofert pracy w swoim zawodzie (28,1%) i brak doświadczenia zawodowego (27,2%), zbyt niskie zarobki oferowane przez pracodawców / 27,2%/ . Na podkreślenie zasługuje fakt, że w badaniu ankietowym z 2015 roku ankietowani jako największą przeszkodę w podjęciu pracy wskazali brak jakichkolwiek ofert pracy. W bieżącym badaniu na taką przeszkodę powołuje się 14 % badanych

Konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem lub osobą zależną są przeszkodą do podjęcia pracy dla 22,6% ankietowanych, a konieczność dojazdów dla 18,3%.

Pozostałe czynniki utrudniają podjęcie zatrudnienia w dużo mniejszym stopniu.

Zdecydowana większość badanych powyżej 45 roku życia jako czynnik, który jest dla nich utrudnieniem w poszukiwaniu pracy podaje brak ofert pracy w moim zawodzie. Problem ten dotyczy 32,1%. W drugiej kolejności respondenci wskazywali na równi nieodpowiedni wiek

oraz zbyt niskie zarobki oferowane przez pracodawców po 30,2 %. W dalszej kolejności badani jako przeszkodę podali zły stan zdrowia 28,3 % oraz: brak ofert pracy w miejscu zamieszkania, brak odpowiednich kwalifikacji i konieczność dojazdów dla wszystkich po 17 %.

Z kolei osoby bezrobotne do 30 roku życia trudności ze znalezieniem pracy widzą przede wszystkim w braku doświadczenia zawodowego (39,2%). Czynniki istotnymi w ich przypadku są także: brak ofert pracy w swoim zawodzie (34%), sprawowanie opieki nad dzieckiem 18,6%.

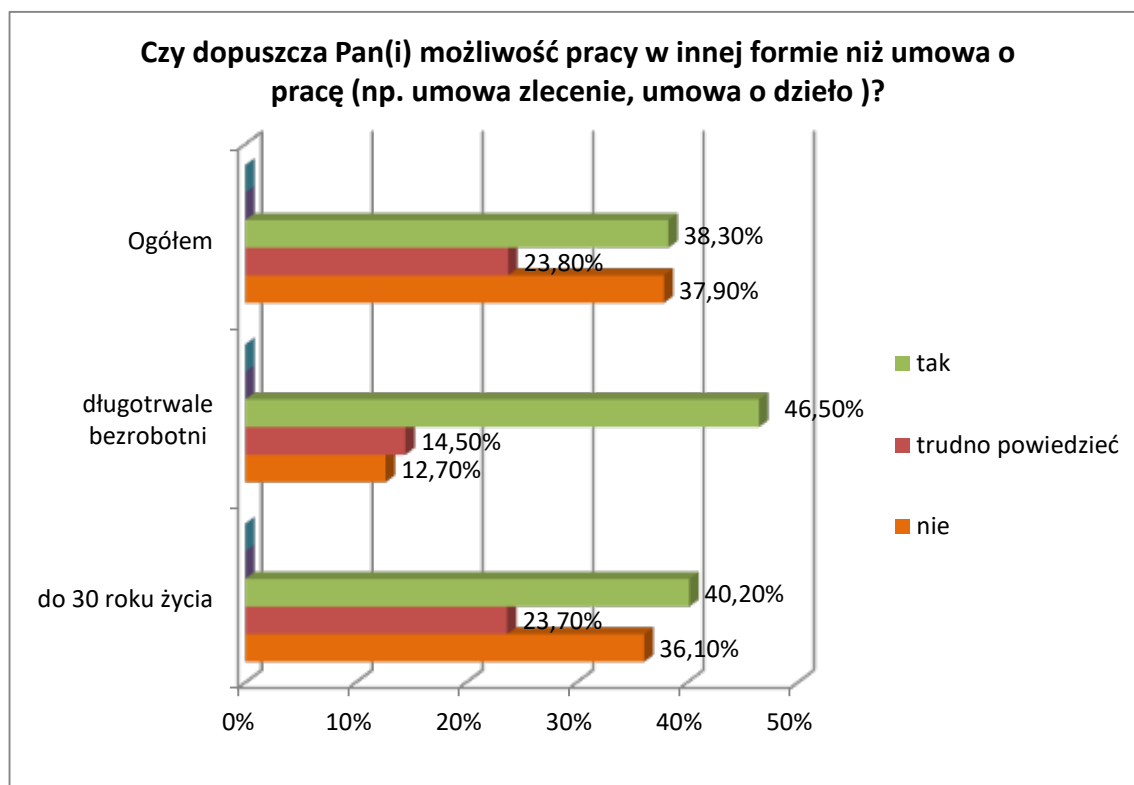
Jakie widzi Pan(i) największe przeszkody w podjęciu pracy?	Ogółem	do 30 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Zamieszkali na wsi	Wykształcenie poniżej średniego
brak jakichkolwiek ofert pracy w miejscu zamieszkania	14%	16,5%	10,9%	27,6%	15,4%
brak ofert pracy w moim zawodzie	28,1%	34%	22,8%	25%	21,2%
brak doświadczenia zawodowego	27,2%	39,2%	24,7%	27,6%	29,4%
zbyt niskie zarobki oferowane przez pracodawców	27,2%	21,6%	19,8%	26,3%	24,7%
niskie kwalifikacje zawodowe	11,9%	10,3%	13,9%	6,6%	15,3%
nieodpowiedni wiek	11,1%	4,1%	14,8%	9,2%	9,4%
brak odpowiednich kwalifikacji	16,6%	17,5%	14,8%	11,8%	23,5%
brak umiejętności poszukiwania pracy	2,6%	2,1%	4%	5,3%	2,4%
nie szukam pracy	3,4%	4,1%	3%	3,9%	2,4%
sprawowanie opieki nad dzieckiem lub osobą zależną	22,6%	18,6%	37,6%	22,4%	16,5%
konieczność dojazdów	18,3%	14,4%	17,8%	31,6%	20%
zły stan zdrowia	9,8%	5,2%	12,9%	7,9%	11,8%

Umowa o pracę a inne formy zatrudnienia

Z badania wynika, że 38,3% ankietowanych dopuszcza możliwość pracy w innej formie niż umowa o pracę (np. umowa zlecenie, umowa o dzieło). Osoby przeciwnie takim formom zatrudnienia stanowią 37,9%, natomiast 23,8% badanych stanowią osoby niezdecydowane, którym brakuje na ten temat opinii.

Mniej elastyczne w zakresie formy nawiązania współpracy z pracodawcą są osoby legitymujące się wyższym wykształceniem / 48,4%/, pozostające krócej bez zatrudnienia /44%/, kobiety /39,2%/, mieszkańcy miasta / 39,6%/, bezrobotni w wieku 30 – 45 lat / 45,9%/.

Natomiast dopuszczają możliwość pracy w innej formie niż umowa o pracę, częściej niż inni badani: osoby z podstawowym wykształceniem /41,4%/, bezrobotni pozostający bez pracy przez okres powyżej 24 miesięcy / 47,2%/, osoby w wieku do 30 roku życia /40,2%/.

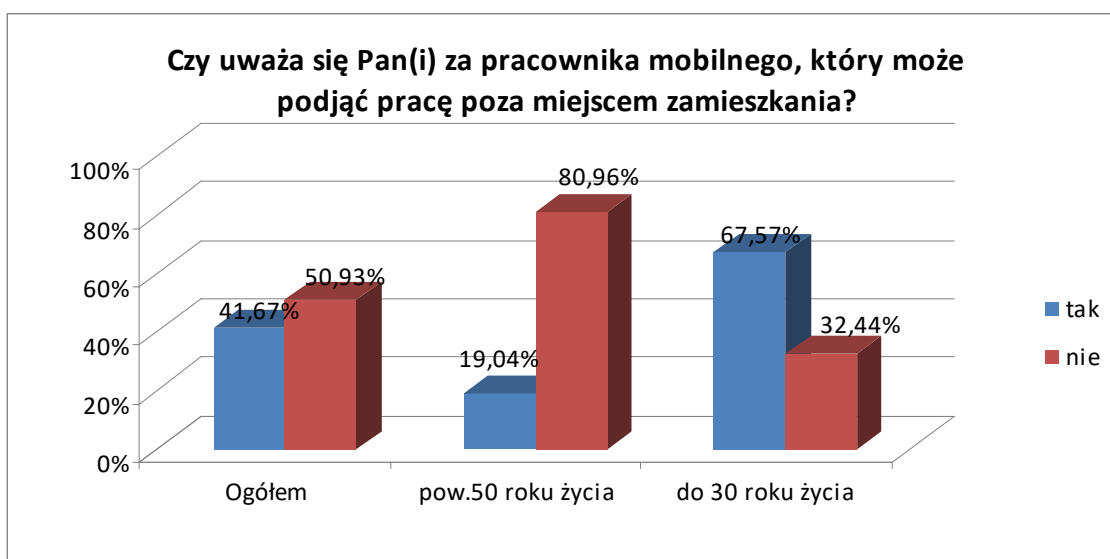

Mobilność

Osoby bezrobotne są podzielone, co do kwestii podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania: 46,8% badanych zadeklarowało gotowość do podjęcia takiej decyzji, natomiast 53,2% nie podjęłoby takiej pracy.

Zdecydowany brak mobilności wykazują osoby po 45 roku życia: 60,4% badanych nie chce pracować poza dotychczasowym miejscem zamieszkania, 58,5 % bezrobotnych mieszkających w mieście jest podobnego zdania, niechętnie zmianom są kobiety /58,5%/, osoby pozostające bez zatrudnienia przez okres powyżej 24 miesięcy / 65,3%/ oraz osoby z wykształceniem zawodowym / 60,4%/.

Zupełnie inaczej zapatrują się na tę kwestię osoby do 30 roku życia. 51,5% z nich uważa się za osoby mobilne, podobnie mieszkańcy wsi /57,9%/, osoby z wykształceniem gimnazjalnym / 62,5%/, osoby pozostające krótko bez zatrudnienia / 54,5%/. Pytanie dotyczyło sytuacji, czy bezrobotny jest gotów przemieszczać się w poszukiwaniu pracy, podążać za pracą, zmienić adres zamieszkania. Jednakże było ono sformułowane bardzo ogólnie, a kolejne dotyczyło gotowości do codziennego dojazdu do pracy. Ankietowani, w naszej ocenie, w większości oceniając swoją mobilność odnosili się również do bieżących dojazdów do pracy. 73,6% badanych potwierdziło gotowość dojazdów do pracy w wymiarze nie przekraczającym 30 minut dziennie, od 30 do 60 minut dziennie na dojazd do pracy może poświęcić 22,1% badanych, tylko 4,3 % ankietowanych jest gotowych na dojazd przeznaczyć powyżej 60 minut.

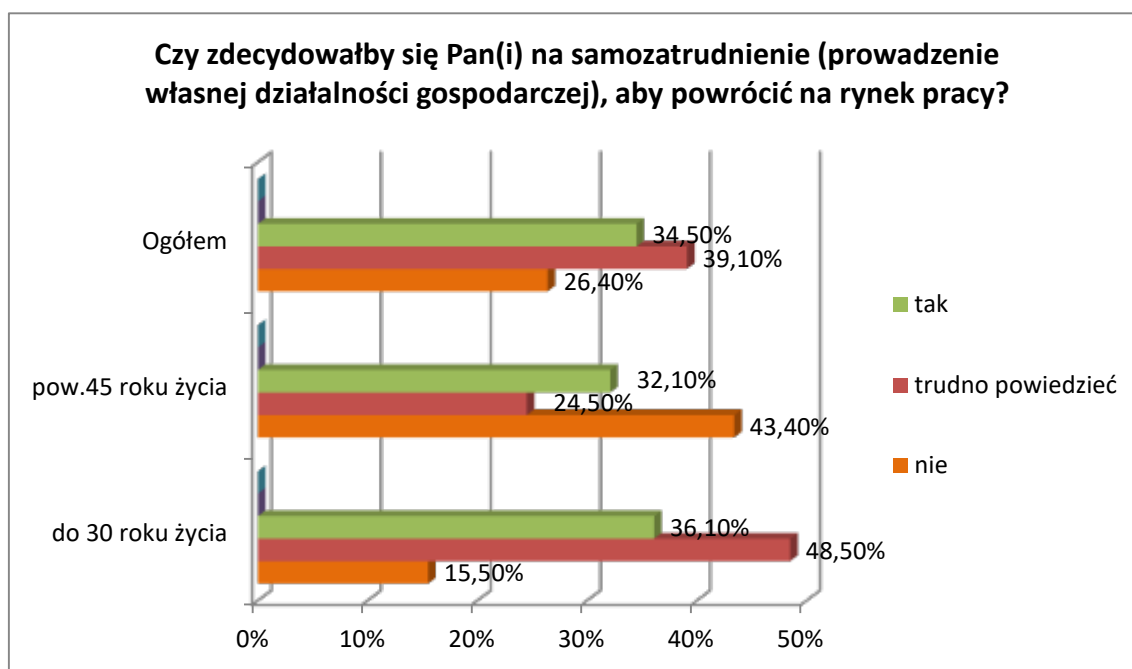
Działalność gospodarcza

Badania wśród osób bezrobotnych na temat zatrudnienia na własny rachunek wykazują, że 34,5% bezrobotnych jest zainteresowanych tą formą działalności, 26,4% respondentów nie podjęłoby się prowadzenia własnej działalności gospodarczej, najwięcej wśród badanych jest w tej sprawie niezdecydowanych / 39,1%/.

Szansy w pracy na własny rachunek nie chcą szukać bezrobotni: w wieku powyżej 45 lat /43,4%/, posiadający wykształcenie zawodowe /39,6%/, kobiety 30,8%/ oraz osoby długotrwale bezrobotne tj. pozostające bez pracy przez okres powyżej 12 m-cy /32,7%/.

Większe zainteresowanie samozatrudnieniem wykazują osoby do 30 roku życia („tak” odpowiedziało 36,1% badanych, bezrobotni zamieszkali w mieście / 37,1%/, mężczyźni

/39%/, posiadający wykształcenie średnie /40,9%/, najkrócej wśród badanych pozostający bez zatrudnienia /38,8%/.

Kontynuowanie nauki

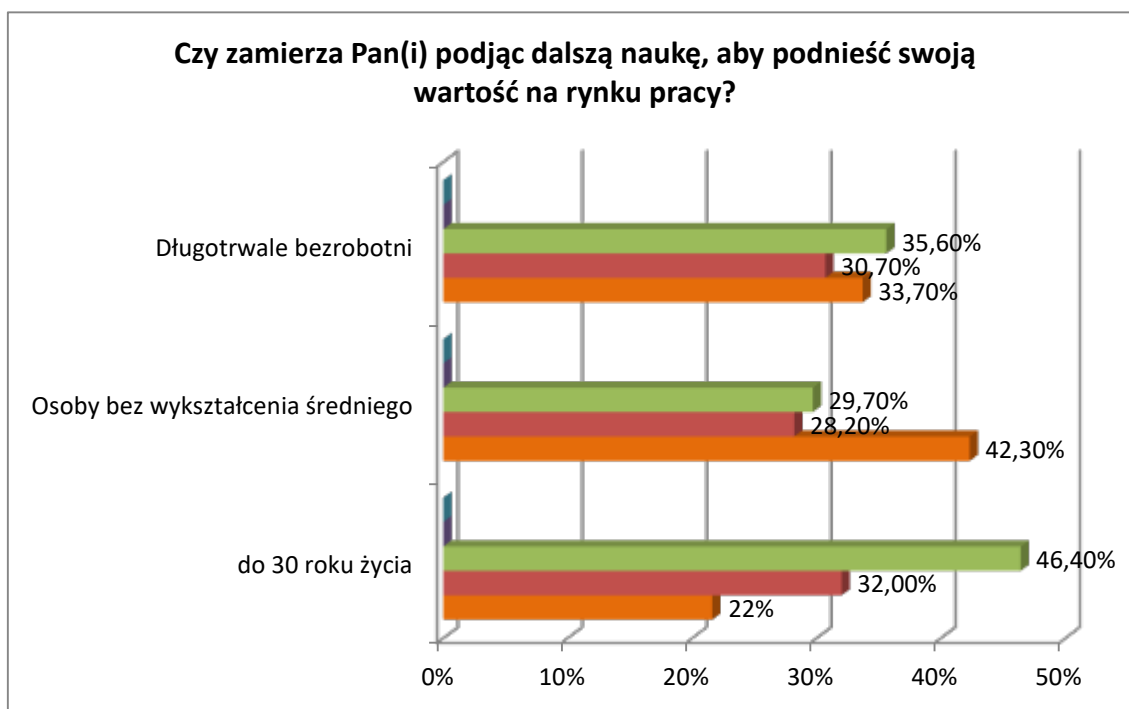
Bezrobotni byli pytani czy zamierzają podjąć dalszą naukę, aby podnieść swoją wartość na rynku pracy. 30,6 % odpowiedziało, że nie ma takich planów, 29,8 % odpowiedziało „trudno powiedzieć”, pozostali tj. 39,6% zadeklarowali chęć dalszej nauki, z tego 26% w formie szkoleń, kursów, 8,1 % podjęłoby studia, 2,1% naukę w szkole gimnazjalnej oraz po 1,7 % badanych chciałoby kontynuować naukę w szkole policealnej oraz ukończyć studia podyplomowe.

Bezrobotni, którzy zadeklarowali chęć podniesienia swoich kwalifikacji w formie szkoleń lub kursów byli jednocześnie proszeni o wskazanie rodzaju kwalifikacji. 39,3% udzieliło odpowiedzi, zdarzało się, że jedna osoba wskazywała po 2 rodzaje różnych kwalifikacji. Przeważały następujące: kosmetolog – 3 os., prawo jazdy kategorii C, C+E – 3 os., operator sprzętu drogowego, koparko ładowarki – 7 osób, kasa fiskalna – 2 os., spawacz – 2 osoby, język obcy – 3 os. Pojedyncze wskazania dotyczyły następujących kwalifikacji: księgowość, certyfikacja, lakiernik, glazurnik, zależnie od wymagań pracodawcy oraz ogólnie kurs doszkalający. Odpowiedzi na takie pytanie udzieliły 24 osoby, spośród 61 osób pozytywnie odnoszących się do kwestii podnoszenia kwalifikacji w formie szkoleń.

Oceniając wyniki badania pod kątem sprecyzowania kierunków szkoleń należy stwierdzić, że brak pomysłu na dalsze kształcenie mają osoby po 45 roku życia /1,6%/, osoby z

wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym /8,2%/ oraz pozostające bez pracy przez okres powyżej 24 m-cy / 8,2%/.

Bliżej sprecyzowane plany na temat potrzeby ukończenia określonych szkoleń mają osoby poniżej 30 roku życia /22,9%/, bezrobotni po studiach wyższych /19,7%/ oraz pozostający bez pracy przez okres do 12 m-cy / 26,2%/.

Zmiana zawodu

46,4% ankietowanych osób bezrobotnych dopuszcza zmianę zawodu, aby zwiększyć swoje szanse na znalezienie pracy. Znacznie mniejszy odsetek badanych nie jest zainteresowanych zmianą zawodu („nie” odpowiedziało 22,1%/, 31,5 % badanych nie ma zdania w tej sprawie.

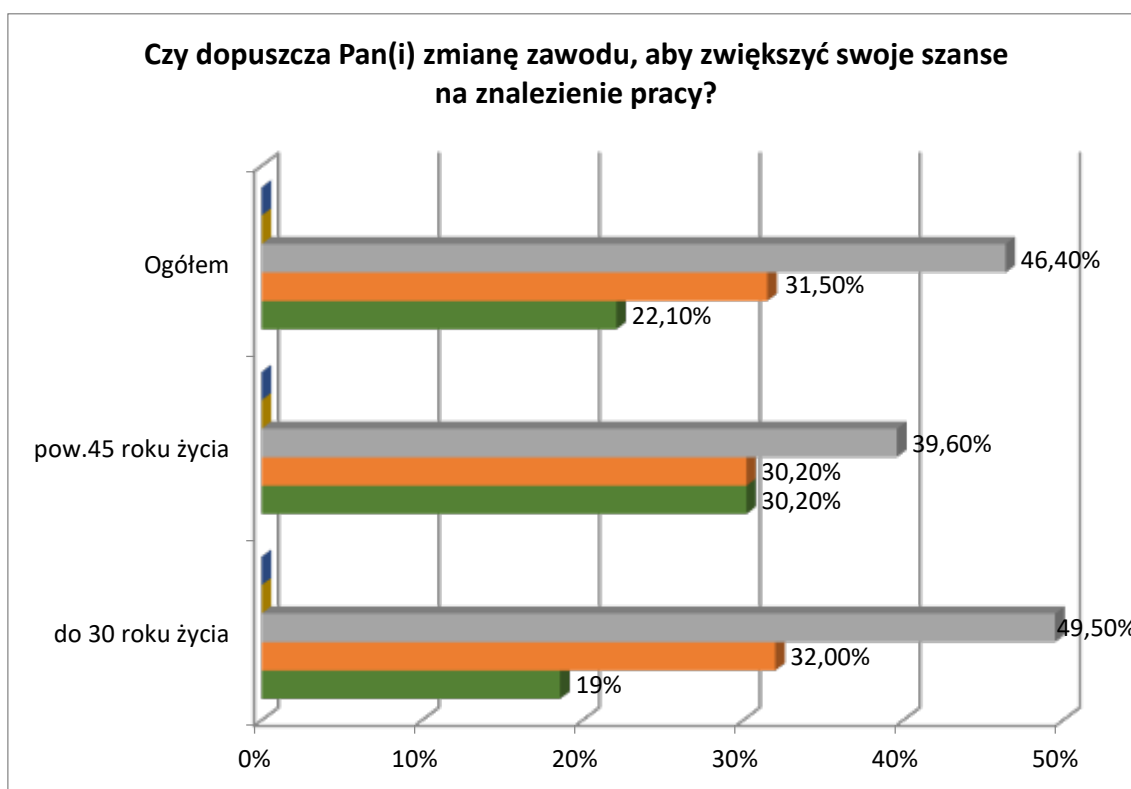
Większe zainteresowanie zmianą zawodu wykazują; osoby do 30 roku życia („tak” odpowiedziało 49,5%), częściej kobiety /47,7%/, osoby z wykształceniem gimnazjalnym /62,5%/, mieszkańcy miast /51,6%/, osoby pozostające bez zatrudnienia przez okres od 12 do 24 m-cy /.

Wśród osób, które nie przewidują zmiany zawodu przeważają: bezrobotni po 45 roku życia /30,2%/, mieszkańcy wsi / 26,3%/,osoby ze średnim wykształceniem /23,9%/.

Po pytaniu dopuszczającym zmianę zawodu w celu zwiększenia swoich szans na rynku pracy, proszono ankietowanych o wskazanie zawodu, w jakim bezrobotny chciałby się przekwalifikować. 74 osoby nie miały w tej sprawie zdania, 52 osoby stwierdziły, że nie będą zmieniać zawodu, 109 osób wskazało, że dopuszcza zmianę zawodu to aż 147 ogółu badanych pozostawiło tę rubrykę bez odpowiedzi co stanowi 62,5%.

Chętniej na temat wyboru nowego zawodu wypowiadały się kobiety, osoby z podstawowym oraz wyższym wykształceniem. Odpowiedzi na to pytanie częściej unikali mężczyźni oraz osoby po 45 roku życia.

Wśród wymienionych zawodów pojawili się: kierowcy, operatorzy maszyn drogowych i budowlanych, opiekunowie, handlowcy, kosmetyczki, instalatorzy, pracownicy ochrony, lakiernicy i diagnosty samochodowi, pracownicy biurowi, branża finansowa, branża mundurowa, psycholog, cukiernik, masażysta, kucharz

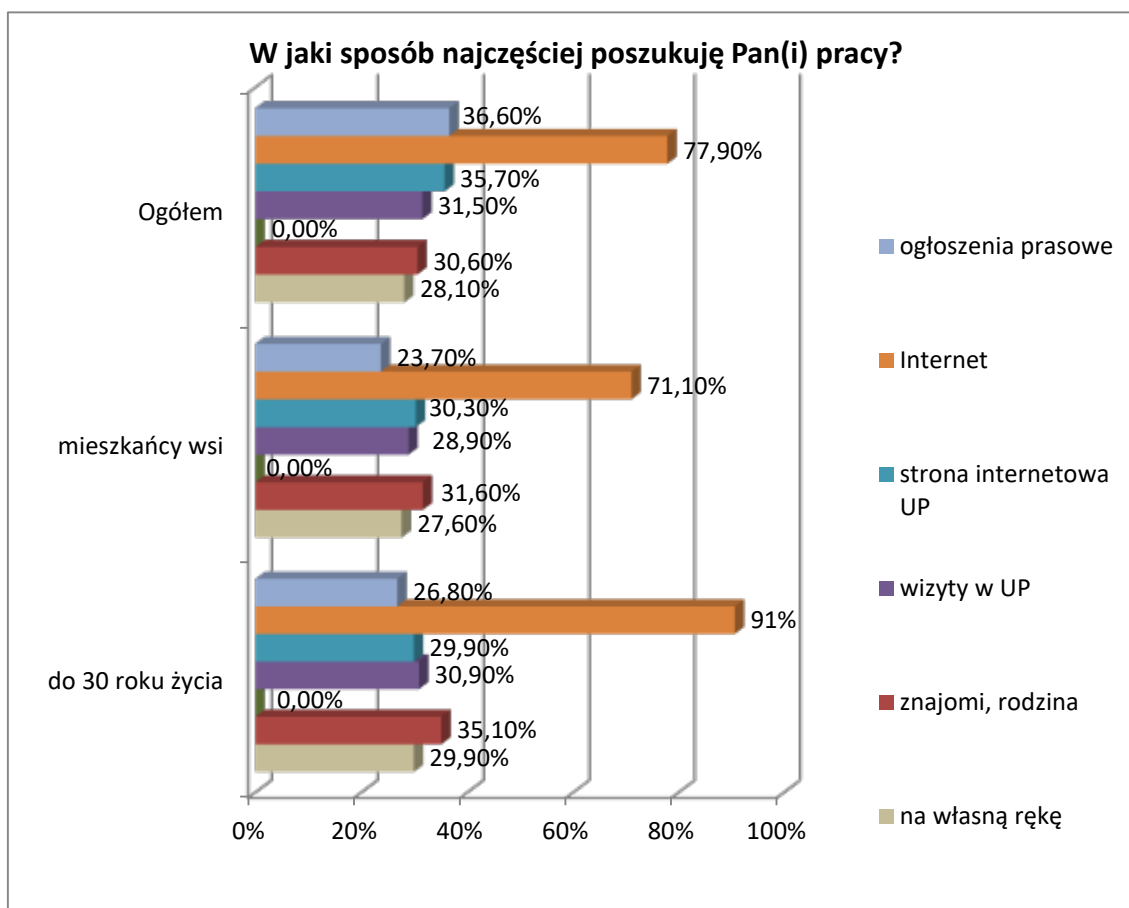
Sposoby poszukiwania pracy

Sposobów poszukiwania pracy jest wiele, ankietowani wybierali trzy najczęściej stosowane metody. Na pierwszym miejscu wymieniali: internet (77,9%), następnie ogłoszenia prasowe (36,6), stronę internetową urzędu (35,7%), wizyty w urzędzie w celu przejrzania ofert (31,5%), znajomych, rodzinę (30,6%) i poszukiwania na „własną rękę”(28,1%). Tylko w pojedynczych przypadkach osoby bezrobotne korzystały z pośrednictwa agencji zatrudnienia.

Kontakty bezpośrednie w UP preferują osoby powyżej w wieku od 30 do 45 roku życia (32,9%) oraz osoby pozostające bez pracy przez okres powyżej 24 m-cy. Stronę internetową urzędu pracy przeglądają najczęściej osoby z wyższym wykształceniem

(51,6%), bezrobotni pozostający bez pracy przez okres od 12 do 24 m-cy (48,3%) oraz kobiety (46,2%).

Z internetu szukając pracy korzysta: 90,7% badanych bezrobotnych w wieku do 30 roku życia, 82,1% bezrobotnych zarejestrowanych krócej niż 12 m-cy, 88,7% osób z wyższym wykształceniem, 81,1% badanych to mieszkańcy miasta.

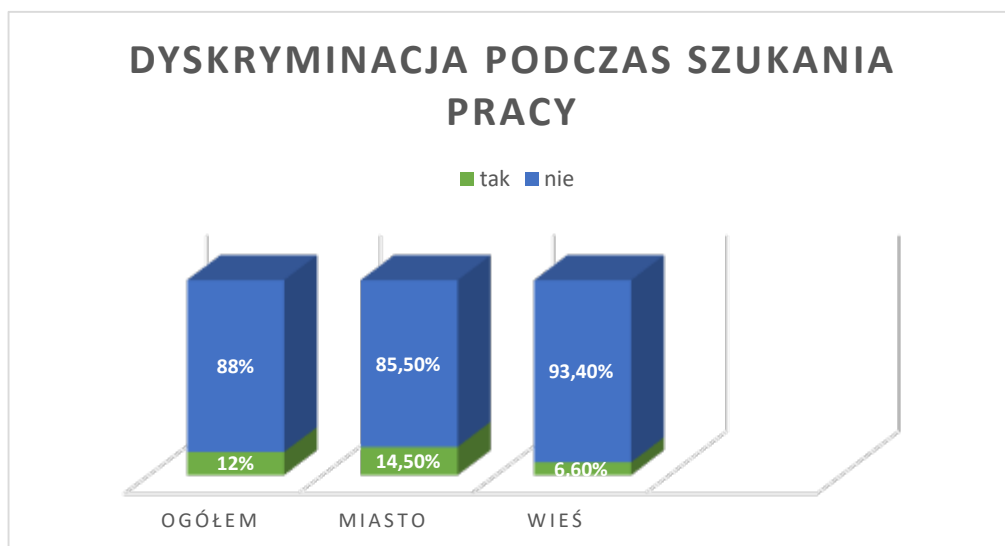

Dyskryminacja osób bezrobotnych podczas poszukiwania pracy

Jedynie 11,9% ankietowanych przyznaje, że podczas szukania pracy spotkało się z różnymi formami dyskryminacji ze strony potencjalnego pracodawcy ze względu na: wiek, chorobę, samotne macierzyństwo i brak doświadczenia zawodowego. 88,1% respondentów nie wskazywało tego problemu.

Częściej z zachowaniami dyskryminacyjnymi ze strony pracodawcy spotykali się bezrobotni z wykształceniem podstawowym (20,7%), bezrobotni pozostający w rejestrze urzędu pracy dłużej niż 24 m-ce (18,1%) oraz bezrobotni w wieku powyżej 45 lat.

Rzadziej na problem dyskryminacji wskazywali przedstawiciele grupy osób do 30 roku życia (92,8%), osoby z wykształceniem zawodowym (91,7%), mieszkańcy wsi (93,4%).

Formy pomocy ze strony urzędu

Bezrobotni od urzędu oczekują przede wszystkim ofert pracy (52,3%), ofert pracy w wyuczonym zawodzie (30,6%) i ubezpieczenia zdrowotnego (34,5%). Kolejną grupą osób są zainteresowani dotacjami na założenie działalności gospodarczej (14%), ofertami zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych (8,9%), zainteresowani ofertami stażu (8,1 %).

Wszystkich ankietowanych, którzy wskazali że są zainteresowani realizacją stażu pytaliśmy o stanowisko, do którego chcą się przygotować w trakcie tego stażu. Spośród 19 osób, które wskazały, że oczekują od PUP skierowania na staż – 5 osób sprecyzowało swoje oczekiwania: kasjer – 2 os., laborant, informatyk, pracownik biurowy. Były wśród nich 4 kobiety, 4 osoby nie przekroczyły 30 roku życia, 4 osoby pochodziły z miasta, 3 osoby nie były długotrwale bezrobotne.

Spośród 15 osób, które wskazały, że oczekują od urzędu skierowania na szkolenie zawodowe – 9 wskazało kierunek takiego szkolenia: księgowość – 2 os., handlowiec, wizażysta, opiekunka, operator koparki kl. I, lakiernik samochodowy, kadry, prawo jazdy kat. C+E. Kierunek szkolenia określały częściej kobiety – 6 os., mieszkańcy miasta – 6 os. oraz bezrobotni, którzy nie mają statusu osoby długotrwale bezrobotnej – 5 os.

Jakiej formy pomocy oczekuje Pan(i) ze strony PUP?	Ogółem	do 30 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Zamieszkali na wsi	Wykształcenie poniżej średniego
Oferty pracy	52,3%	51,5%	50,5%	48,7%	54,1%
Oferty pracy w wyuczonym zawodzie	30,6%	34%	21,8%	32,9%	21,2%

Oferty zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych	8,9%	3,1%	9,9%	7,9%	11,8
Oferty zatrudnienia w ramach robót publicznych	6,4%	4,1%	6,9%	3,9%	7%
Oferty stażu	8,1%	10,3%	9,9%	11,8%	9,4%
Dotacji na założenie własnej działalności gospodarczej	14%	14,4%	9,9%	14,5%	8,2%
Pomocy w podjęciu zatrudnienia po urodzeniu dziecka	5,1%	9,3%	4,9%	5,3%	1,2%
Skierowania na szkolenie w zakresie umiejętności poszukiwania zatrudnienia	7,2%	10,3%	7,9%	7,9%	7%
Skierowania na szkolenie zawodowe	6,4%	8,2%	5,9%	5,3%	8,2%
Przyznania bonu na zasiedlenie	1,3%	3,1%	1%	1,3%	1,2%
Przyznania bonu zatrudnieniowego	0,9%	2,1%	0	1,3%	0
Przyznania bonu szkoleniowego	1,7%	04,1%	2,9%	2,6%	2,3%
Ubezpieczenia zdrowotnego	34,5%	34%	36,6%	34,2%	38,8%
Pomocy przy redagowaniu dokumentów przydatnych przy ubieganiu się o pracę	5,1%	4,1%	5,9%	5,3%	2,3%
Pomocy doradcy zawodowego w określeniu predyspozycji zawodowych	5,5%	3,1%	6,9%	5,3%	4,7%
Nie oczekuję niczego od PUP	4,3%	2,1%	5,9%	5,3%	2,3%

Podsumowanie

Z przeprowadzonego badania wynika ogólna diagnoza sytuacji osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży. Naszą powinnością jest wspieranie tych osób w dążeniu do zmiany swojej sytuacji zawodowej. W powyższej analizie zaakcentowaliśmy

sytuację grup, które ze względu na swój charakter wymagają różnej pomocy ze strony urzędów pracy.

Długotrwale bezrobocie jest jednym z najgroźniejszych problemów społecznych występujących na rynku pracy. Im dłużej pozostajemy bez pracy tym trudniej wrócić do zatrudnienia. Przedłużający się stan pozostawania bez pracy może skutkować pogodzeniem się z tym faktem i wypadnięciem z rynku pracy na stałe. Skala bezrobocia długotrwałego jest znaczna, badana grupa to potwierdza, bowiem 43 % ankietowanych pozostaje bez pracy powyżej 12 m-cy. Długotrwale bezrobotni są w trudnej sytuacji, w badanej grupie 52,8% to ludzie w wieku powyżej 45 roku życia, 43% badanych nie posiada wykształcenia średniego. Do największych przeszkód w podjęciu zatrudnienia zaliczają: sprawowanie opieki nad dzieckiem lub osobą zależną, brak doświadczenia zawodowego, brak ofert pracy w ich zawodzie, zbyt niskie zarobki oferowane przez pracodawców i konieczność dojazdów. Informacje takie pozwalają wysnuć wniosek, że coraz trudniej jest aktywizować długotrwale bezrobotnych aktualnie pozostających w naszym rejestrze, ponieważ wpływ na ich postawę w dużej mierze mają czynniki niezależne od urzędu pracy. Przedstawiciele tej grupy deklarują w 50 %, że oczekują od urzędu oferty pracy lub konkretnej oferty związanej z ich zawodem – 21,8%. W opinii urzędu jest to postawa pozostająca dość często w sferze deklaracji, ponieważ nie brakuje ofert pracy, które mogliby przyjąć bezrobotni. 36,6% długotrwale bezrobotnych oczekuje od PUP w Łomży ubezpieczenia zdrowotnego.

Bezrobotni do 30 roku życia mają status osób będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Osoby do 29 roku życia objęte zostały Gwarancjami dla Młodzieży, w ramach których urząd pracy ma obowiązek zapewnić im ofertę zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu. Ludzie młodzi oczekują od urzędu oferty pracy - 51,5% badanych, oferty pracy w wyuczonym zawodzie – 34%, dotacji na założenie działalności gospodarczej – 14,4%, stażu – 10,3%. Wśród tej grupy najwięcej osób zadeklarowało chęć dalszej nauki, aby podnieść swoją wartość na rynku pracy – 46,4%, duży odsetek dopuszcza też zmianę zawodu, aby zwiększyć swoje szanse na znalezienie pracy. Jako największą przeszkodę w podjęciu pracy wskazują brak doświadczenia zawodowego – 39,2%. Taki deficyt urząd pracy pomoże zniwelować wspierając osoby młode subsydiowaniem zatrudnienia.

Bezrobotni z niskimi kwalifikacjami mają trudniej podjąć trwałą i satysfakcjonującą pracę. Jako główne przeszkody w podjęciu pracy wskazują: brak doświadczenia zawodowego – 29,4%, niskie zarobki oferowane przez pracodawców – 24,7% oraz brak odpowiednich kwalifikacji – 23,5%. Stanowią jednak najliczniejszą wśród badanych grupę, która deklaruje, że nie zamierza podjąć dalszej nauki, aby podnieść swoją wartość na rynku pracy – 42,3%

badanych. Badana grupa stanowi duże wyzwanie dla pracowników urzędu pracy, charakteryzuje się niską jakością zasobów pracy w zakresie predyspozycji zawodowych, niskim poziomem motywacji i destrukcyjnymi postawami. Osoby te wymagają zmiany podejścia do własnej aktywności, doszkolenia lub przekwalifikowania. 47% badanych z tej grupy to osoby długotrwale bezrobotne. Oczekują od urzędu oferty pracy – 54,1%, oferty pracy w wyuczonym zawodzie – 21,2% oraz ubezpieczenia zdrowotnego – 38,8%.

Bezrobotni mieszkańcy wsi stanowią wśród badanych 32,3% , co pokrywa się z ogólną statystyką bezrobotnych w urzędzie. Nie oznacza to jednak, że bezrobotni zamieszkali na wsi są w lepszej sytuacji. W ich otoczeniu występuje mniejsza płynność rynku pracy, wynikająca z mniejszej liczby podmiotów gospodarczych, które oferują miejsca pracy. Ponadto na wsi istnieje bezrobocie ukryte, będące efektem nadmiaru „rąk do pracy” w gospodarstwach indywidualnych. Wśród przeszkód utrudniających podjęcie pracy ankietowani bezrobotni wskazują na: konieczność dojazdów -31,6%, brak doświadczenia zawodowego – 27,6% i brak jakichkolwiek ofert pracy w miejscu zamieszkania – 27,6%.

36,8% badanych chciałoby podjąć dalszą naukę, aby być lepszym pracownikiem, liczą na wsparcie ze strony urzędu pracy głównie w zakresie ofert pracy – 48,7%, ofert pracy w wyuczonym zawodzie – 32,9%, otrzymania dotacji na założenie własnej działalności – 14,5%, dla 11,8% ważne są staże realizowane w celu zdobycia doświadczenia.

34,2% oczekuje ze strony PUP ubezpieczenia zdrowotnego. Na tle badanej grupy mieszkańcy wsi są gorzej wykształceni.

Powyższa analiza wskazuje, że każda z grup wymaga innej pomocy, dobranej specjalnie do ich potrzeb. Analizą potrzeb oraz doбором odpowiedniej formy pomocy zajmują się specjaliści UP: pośrednicy pracy, którzy znają rynek pracy i potrzeby lokalnych pracodawców, zaproponują indywidualnie skierowaną pomoc, doradcy zawodowi przeanalizują oczekiwania oraz preferencje osób bezrobotnych, specjaliści ds. rozwoju pomogą zdobyć odpowiednie kwalifikacje.

Osoby zarejestrowane w urzędzie pracy są różne, różnią się wiekiem, wykształceniem czy kwalifikacjami. Oczekują skutecznej pomocy w znalezieniu zatrudnienia. Większość z nich liczy na aktywność zawodową. Celowym wydaje się tworzenie programów wspierających ich wejście na rynek pracy, skierowanych do poszczególnych grup, a powyższa analiza dowodzi tej słuszności.